

TER BESLISSING - GRAAG UITERLIJK 23 AUGUSTUS RETOUR

Aan
de minister

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Verzending appreciatie AIV-rapport Internationale Rol
Euro CoCo

Datum
3 augustus 2023

Notanummer
2023-0000180090

Bijlagen
geen

*p. 4 toevoeging
verwijzing RUC fiche
digitale Euro
en dat we in
gesprek zijn +
dit voortzetten
met de 2^e k.*

Aanleiding

- De Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) heeft, op verzoek van het kabinet, een adviesrapport opgesteld over de internationale rol van de euro in geostrategisch perspectief.
- Met bijgaande brief stuurt u een kabinetsappreciatie van het rapport aan de CoCo.

Beslispunten

- Graag uw akkoord met inhoud van deze Kamerbrief en verzending aan de CoCo.

Kernpunten

- De AIV wijst op de noodzaak van een sterkere strategische positie van de EU in een snel veranderende wereld, en ziet daarin een rol voor de euro.
- Via een groter internationaal gebruik van de euro zou de eurozone minder kwetsbaar worden voor offensieve acties van anderen, via bijvoorbeeld sancties.
- De AIV ziet diverse opties om het internationaal gebruik van de euro toe te laten nemen. De aanbevelingen van de AIV zijn erop gericht om deze opties te benutten.
- In de kabinetsappreciatie worden de adviezen op hoofdlijnen onderschreven.
- De appreciatie wijst ten algemene op het belang van goede fundamenten (economische groei, ontwikkelde financiële markten, rechtszekerheid, stabiliteit), die bepalend zijn voor de vraag of andere landen kiezen voor de euro als rekeneenheid, ruilmiddel of waarde-opslag.
- Volgens de AIV zou het kabinet meer open moeten staan voor alle beleidsopties die de euro kunnen versterken en kunnen bijdragen aan een groter internationaal gebruik. In de kabinetsappreciatie geeft het kabinet aan in het hier en nu een afweging te maken van voor- en nadelen van verschillende beleidsopties. De gevolgen voor het internationale gebruik van de euro is daarbij één van de factoren.

*p. 5+6: terughattend-
heid nodig/
wenselijke*

Toelichting

Inhoud rapport

- De AIV schetst geopolitieke ontwikkelingen en zet uiteen hoe het internationaal gebruik van een munt kan leiden tot muntmacht. Het rapport stelt dat tegenover offensieve muntmacht het verlangen staat naar autonomie en weerbaarheid in de vorm van defensieve muntmacht.
- De AIV onderscheidt de rollen die een internationale munt kan vervullen, als rekeneenheid, ruilmiddel en waarde-opslag, en de factoren die bepalen of er sprake is van internationaal gebruik van een munt. Op grond hiervan verkent de AIV diverse beleidsopties voor een grotere internationale rol van de euro.
- De kernboodschap is dat internationalisering van de euro een investering is in de weerbaarheid en de autonomie van de eurozone/EU in een veranderende wereld.
- De AIV doet een achttal aanbevelingen:
 - 1) Maak werk van het versterken van de internationale rol van de euro om de geopolitieke belangen van de EU en haar lidstaten beter te kunnen behartigen;
 - 2) Blijf wel inzetten op samenwerking met de VS om de trans-Atlantische relatie te waarborgen;
 - 3) Toon urgentie en ambitie en sluit bij voorbaat geen beleidsopties uit die de euro kunnen versterken (zoals *safe assets* en aspecten van de digitale euro);
 - 4) Zet in op een groter internationaal gebruik van de euro als ruilmiddel door inzet van de digitale euro;
 - 5) Zet in op een groter gebruik van de euro als rekeneenheid in (opkomende) strategische sectoren zoals waterstof;
 - 6) Zet in op een groter gebruik als waarde-opslag door het nemen van verantwoordelijkheid in de internationale financiële- en valutamarkten, in het bijzonder door de uitbreiding van het netwerk van ECB-swaplijnen buiten de EU- en G7-landen;
 - 7) Versterk de eurozone via het afmaken van belangrijke beleidsinitiatieven op het gebied van de kapitaalmarktunie, de bankenunie, versterking van het groeivermogen en het vergroten van het aanbod van 'safe assets'.
 - 8) Beweeg landen als Zweden, Denemarken en Polen ertoe om de euro als munteenheid in te voeren, om zo de reikwijdte en het gebruik van de munt verder te vergroten.

Kabinetsappreciatie

- Het kabinet wijst er ten algemene op dat een grotere internationale rol van de euro vereist dat marktpartijen investerings- en beleggingsmogelijkheden in de eurozone zien die voor hen aantrekkelijk zijn. Belangrijke factoren daarvoor zijn een grote, groeiende en dynamische economie, een groot aanbod van beleggingsmogelijkheden, een diepe en ontwikkelde Europese financiële markt, een hoge mate van rechtszekerheid en een hoge mate van politieke, economische, budgettaire en financiële stabiliteit.
- Daarbij wordt opgemerkt dat het kabinet geen enkele beleidsoptie bij voorbaat uitsluit, maar in het hier en nu een afweging maakt van voor- en nadelen van verschillende beleidsopties. De gevolgen voor het internationale gebruik van de euro is daarbij één van de factoren. Omdat allerlei verschillende beleidsopties kunnen bijdragen aan een groter internationaal gebruik van de euro, valt er bovendien iets te kiezen (niet alles moet).
- Ten aanzien van de digitale euro (aanbeveling 4) steunt het kabinet het voorstel van de Europese Commissie om te beginnen met een digitale euro als

betaalmiddel en een digitale vorm van de euro als enige munt in de eurozone. Het kabinet hecht er belang aan dat het voorstel ruimte biedt voor de digitale euro als betaalmiddel voor zowel *retail* als *corporate* (d.w.z. *business to business*) betalingen, zoals de AIV ook aanbeveelt. Ook wordt opgemerkt dat de digitale euro, op basis van de voorstellen van de Europese Commissie, niet bedoeld en vormgegeven is als betalingssysteem of vervanger van SWIFT. De nu voorgestelde variant van de digitale euro als betaalmiddel kan daarmee niet de rol vervullen die de AIV in haar vierde aanbeveling schetst. Deze rol kan echter in potentie wel worden vervuld door de "wholesale CBDC" van het Eurosysteem¹, die onderdeel uitmaakt van de TARGET-diensten. Het kabinet steunt deze ontwikkeling vanwege toekomstbestendigheid van het Eurosysteem, maar benadrukt dat dit geen politiek traject is. De TARGET-diensten behoren tot de bevoegdheid van het Eurosysteem en staan los van de wetsvoorstellen van de Europese Commissie over de digitale euro als betaalmiddel.

- Het kabinet onderschrijft het advies dat gebruik van de euro in strategische (energie)sectoren wenselijk is (aanbeveling 5), en ziet daartoe kansen in de waterstofsector, maar wijst erop dat de bereidheid om afrekening in euro te accepteren afhangt van veel andere factoren.
- Het kabinet merkt op dat een ECB-swaplijn (aanbeveling 6) een monetair beleidsinstrument is, en het vanwege de onafhankelijkheid van de ECB niet gepast is wanneer overheden zich hierover uitlaten. De appreciatie wijst op eigen EU-instrumenten die bijdragen aan financiële stabiliteit, zoals de macro-financiële steunfaciliteit voor partnerlanden met betalingsbalansproblemen. Ook dragen lidstaten via het aandeelhouderschap van het IMF bij aan monetaire en bredere financiële stabiliteit.
- Het kabinet onderschrijft de wenselijkheid van het versterken van de EMU (aanbeveling 7), en wijst in dat verband op o.a. de kapitaalmarktunie, de bankenunie en de herziening van het Stabiliteits- en Groeipact (SGP). Wat betreft *safe assets* wordt de bekende positie herhaald dat het kabinet geen voorstander is van eurobonds en ook niet van de uitgifte van gemeenschappelijke schuld voor nieuwe permanente Europese fondsen. Het kabinet zet in op meer *safe assets* via een verbetering van de kredietwaardigheid van nationale overheden in de eurozone.
- Tot slot onderschrijft het kabinet dat toetreding van meer EU-lidstaten tot de euro (aanbeveling 8) wenselijk is, mits zij voldoen aan de daarvoor gestelde voorwaarden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ Het Eurosysteem, dat bestaat uit de Europese Centrale Bank en de nationale centrale banken van de lidstaten die de euro als munt hebben, is de monetaire autoriteit van het eurogebied.